

Na temelju članka 39. Statuta Visoke škole za menadžment u turizmu i informatici u Virovitici (KLASA: 602-01/08-01/170, URBROJ: 2189-74-09-05 od 27. siječnja 2009. g., KLASA: 602-04/10-01/234, URBROJ: 2189-74-10-01 od 29. studenog 2010. g.) Stručno vijeće na 56. sjednici održanoj dana 18. lipnja 2012. godine donosi

ETIČKI KODEKS RADNIKA VISOKE ŠKOLE ZA MENADŽMENT U TURIZMU I INFORMATICI U VIROVITICI

I. Opće odredbe

Članak 1.

Ovaj Etički kodeks odnosi se na radnike Visoke škole za menadžment u turizmu i informatici u Virovitici u nastavnom zvanju, znanstveno nastavnom zvanju i suradničkom zvanju koji sudjeluju u nastavi i stručnom odnosno znanstveno-istraživačkom radu (u daljnjem tekstu: nastavnici), te na radnike u zajedničkim službama koje čine skup ustrojbenih jedinica Visoke škole (odsjeci, referade, ostale ustrojbene jedinice) koje obavljaju pravne i upravne poslove, poslove studentske službe, financijsko-računovodstvene, informatičko-bibliotečne, tehničke i druge opće poslove sukladno Pravilniku o unutarnjem ustrojstvu (u daljnjem tekstu: zajedničke službe).

Članak 2.

Etički kodeks obuhvaća zajednički sustav temeljnih moralnih i profesionalnih vrijednosti, ponašanja, obaveza i očekivanja radnika Visoke škole.

Etički kodeks je glavni izvor etičkih normi u Visokoj školi, svi ostali akti i odluke moraju biti usklađeni sa njime.

Etičkim kodeksom ne propisuju se prava, obveze i odgovornosti osoba ni postupci koji bi bili nadomjestak za građanske, kaznene, upravne ili stegovne (disciplinske) postupke uređene pravnim propisima ili propisima Visoke škole.

Članak 3.

Svrha Etičkog kodeksa je promicanje etičnog ponašanja i vrijednosti sadržanih u ovom kodeksu u interesu:

- dugoročnog ugleda i statusa Visoke škole u široj akademskoj zajednici i društvenoj sredini,
- svoga osobnog ugleda i dostojanstva,
- ugleda i dostojanstva studenata,
- ugleda profesije,
- ugleda svih pojedinaca i institucija s kojima se susreću u svom profesionalnom radu.

Članak 4.

Osobni integritet radnika Visoke škole kao pojedinca ne može biti ugrožen zbog njegovih različitih stavova, izjava, djelovanja ili ponašanja, po bilo kojem pitanju, ako su u skladu s ovim Etičkim kodeksom.

Članak 5.

Svaki radnik Visoke škole svjesno prihvaća značaj svojih etičkih osobina kao sastavni dio svoje profesije.

Povreda etičkih načela se odnosi na odgovornost za javnu riječ i djelovanje, a nikako ne za pretpostavke ili nedokazane aktivnosti.

Članak 6.

Visoka škola je obvezna sve radnike upoznati s ovim Etičkim kodeksom. Nepoznavanje ili nerazumijevanje etičkih standarda propisanih ovim kodeksom ne opravdava neetično ponašanje.

II. Načela

Načelo poštovanja temeljnih ljudskih prava

Članak 7.

Svim se radnicima Visoke škole osigurava pravo na privatnost, poštivanje osobnosti i svih ljudskih prava zajamčenih Ustavom i zakonima Republike Hrvatske.

Radnici imaju sva prava koja proizlaze iz poštivanja života, integriteta i dostojanstva, privatnosti i autonomije djelovanja na Visokoj školi. Svim se radnicima jamči pravo na nesmetani profesionalni razvoj i usavršavanje u skladu s osobnim željama, potrebama i uvjerenjima.

Načelo poštovanja integriteta i dostojanstva osobe

Članak 8.

Svi radnici trebaju biti poštovani kao osobe u skladu sa zajamčenim pravima na život, integritet i dostojanstvo. Svim radnicima mora biti osigurano pravo na privatnost.

Načelo jednakosti i pravednosti

Članak 9.

U svom svakodnevnom radu radnici se trebaju voditi načelom jednakosti i pravednosti, tako da nisu dopušteni bilo kakvi oblici diskriminacije, zlostavljanja, uznemiravanja ili iskorištavanja. Radnici ne smiju ni pod kakvim okolnostima zloupotrijebiti osobni autoritet, autoritet druge osobe ili ustanove u osobne svrhe niti smiju dopustiti da osobni interesi i odnosi utječu na objektivno prosuđivanje ili etično i profesionalno obavljanje propisanih obveza.

Svi radnici trebaju imati jednake uvjete ostvarivanja radnih i profesionalnih obveza, izražavanja svojih sposobnosti i napredovanja.

Načelo profesionalnosti

Članak 10.

Od svakog radnika se očekuje da odgovorno, savjesno, profesionalno i etički besprijekorno ispunjava sve svoje obveze prema studentima, kolegama i ostalim osobama s kojima dolaze u kontakt u obavljanju svojih profesionalnih zadataka. U svojem radu radnici slijede načela objektivnosti, nepristranosti, razboritosti, korektnosti, dijaloga i tolerancije.

U verbalnoj i neverbalnoj komunikaciji treba njegovati kolegijalne odnose zasnovane na međusobnom uvažavanju, poštivanju i razumijevanju, na poštivanju starijih kolega i na poštivanju osobnog i profesionalnog dostojanstva mlađih kolega.

III. Odnos prema profesiji nastavnika

Članak 11.

Nastavnici zajedno sa studentima, čine jedinstvenu akademsku zajednicu Visoke škole, koja kroz društvenu, političku, kulturnu i filozofsku raznovrsnost i toleranciju njeguje:

- Izvrsnost u nastavi,
- Izvrsnost u stručnom i istraživačkom radu,
- Pozitivnu tradiciju Visoke škole.

Članak 12.

Nastavnici temelje svoj rad na demokratskim humanističkim moralnim načelima, na načelima profesionalne izvrsnosti i načelima znanstvene objektivnosti.

Taj se rad u Visokoj školi organizira u uvjetima akademske samouprave i akademskih sloboda.

Članak 13.

Sloboda istraživanja i nastava su primarne i temeljne vrijednosti akademskog života svakog nastavnika. Nastavnici nositelji nastavnih modula su u okvirima nastavnog programa autonomni u kreiranju, osmišljavanju i unapređivanju nastave.

Članak 14.

Nastavnici se ponašaju prema načelima akademske slobode, etičke i intelektualne odgovornosti, pluralizma mišljenja, znanstvene kritičnosti, osobne inicijative i istraživačke radoznalosti, poštujući pritom humanističke i demokratske principe kao što su ljudska prava, dostojanstvo kolega i drugih osoba.

Neprihvatljivo je birokratsko, nedemokratsko i arogantno ophođenje u profesionalnom radu.

Članak 15.

Od nastavnika se očekuje odgovoran odnos prema ostvarivanju izvrsnosti u nastavi i izvrsnosti u stručnom i istraživačkom radu, kao temeljima akademske profesije.

Članak 16.

Izvrsnost u nastavi podrazumijeva:

- Djelotvorno i učinkovito prenošenje znanja,
- Stalno unapređivanje i osuvremenjivanje nastavnih sadržaja usklađeno sa najnovijim stanjem struke i znanosti,

- Obavezno uključivanje praktičnih znanja u nastavne sadržaje, koji će studentima omogućiti stručnu kompetenciju u praktičnom radu,
- Aktivno uključivanje studenata u nastavni proces,
- Partnerski odnos nastavnika i studenata u prenošenju i savladavanju nastavnih sadržaja,
- Posredovanje kvalitetnih i referentnih nastavnih materijala.

Članak 17.

Izvrsnost u stručnom i istraživačkom radu podrazumijeva:

- Kontinuirano stručno odnosno znanstveno usavršavanje svakog nastavnika,
- Kontinuirano objavljivanje stručnih i istraživačkih postignuća na stručnim odnosno znanstvenim skupovima i u publikacijama,
- Njegovanje pozitivne klime za usavršavanje i stručno napredovanje pojedinaca - članova akademske zajednice Visoke škole,
- Angažiranje Visoke škole u organiziranju izvannastavnih stručnih odnosno znanstvenih projekata.

Članak 18.

Visoka škola se mora usredotočiti na ostvarivanje što boljih uvjeta za ravnomjeran razvoj institucionalne i osobne profesionalne izvrsnosti - to mora biti cilj najvišeg prioriteta. Za njegovo ostvarenje je potrebno redovito planirati sredstva i njihov utrošak odnosno način raspodjele.

Članak 19.

Visoka škola mora razvijati i usavršavati pravedan i stimulativan sustav podrške za razvoj profesionalne karijere svojih nastavnika i stručnih suradnika.

Članak 20.

Nastavna djelatnost na Visokoj školi mora biti u potpunosti nezavisna od bilo kojeg političkog autoriteta ili pak od bilo kojeg izvora ekonomske moći. Politička podrška i materijalne donacije su dobrodošle Visokoj školi, ali ne smiju omogućavati utjecaj na nastavnu djelatnost i nastavnike.

Članak 21.

Nastavnici i suradnici su dužni na ravnopravan način prema jednakim kriterijima, pomagati studentima u nastavi i u najvećoj mogućoj mjeri objektivno ocjenjivati njihove rezultate uvažavajući postignuto znanje, razumijevanje materije te uloženi trud u učenje i aktivnost na nastavi. Studenti imaju pravo na dodatnu pomoć u obliku konzultacija u predviđenom vremenu specifičnom za svaki kolegij, o čemu nastavnici moraju voditi računa.

Nedopustivo je za nastavnike i suradnike primanje materijalnih darova ili bilo kakvih usluga kojima bi bio cilj osiguranje beneficija u nastavi ili prilikom polaganju ispita za pojedine studente.

Članak 22.

Nastavnici i suradnici moraju savjesno, odgovorno i redovito udovoljavati svojim nastavnim obavezama. U slučaju opravdane spriječenosti moraju osigurati zamjenu ili to dogovoriti s nadležnom osobom Visoke škole.

Članak 23.

U svom profesionalnom radu, nastavnici i stručni suradnici ne smiju koristiti ili zloupotrebjavati tekstove ili ideje ili rezultate drugih autora, uključujući studenata, bez navođenja izvora.

IV. Odnos prema profesiji radnika u zajedničkim službama

Članak 24.

Radnik u zajedničkim službama dužan je u svom profesionalnom radu primjenjivati stručno znanje, postupajući u skladu s načelom ustavnosti i zakonitosti.

Od radnika u zajedničkim službama se očekuje odgovoran odnos prema ostvarivanju izvrsnosti u profesionalnom radu.

Radnici u zajedničkim službama moraju savjesno, odgovorno i redovito udovoljavati svojim profesionalnim obavezama.

Članak 25.

Svi radnici u zajedničkim službama imaju pravo i dužnost profesionalnog razvoja i usavršavanja u skladu s osobnim mogućnostima i planovima, u mjeri u kojoj se pritom ne narušava isto pravo druge osobe. Visoka škola je dužna nastojati da se za ostvarenje ovoga prava osiguraju odgovarajući uvjeti.

Članak 26.

U obavljanju svojih dužnosti i ponašanjem na javnom mjestu radnik u zajedničkim službama je dužan paziti da ne umanjí osobni ugled i ugled Visoke škole.

V. Odnos prema instituciji

Članak 27.

Pozitivna tradicija Visoke škole se temelji na rezultatima koji se postižu u nastavi i stručno-istraživačkom radu, utemeljenima na:

- znanstvenoj objektivnosti,
- stručnoj kompetenciji,
- istini i
- moralnoj odgovornosti.

Članak 28.

Svaki radnik Visoke škole mora osobno doprinosti izgradnji pozitivne tradicije Visoke škole. Ova obaveza se odnosi i na istupanje i djelovanje izvan aktivnosti neposredno povezanih sa Visokom školom.

Članak 29.

Nedopustivo je namjerno ili svjesno štetiti ugledu Visoke škole kao visokoškolske institucije i ugledu radnika Visoke škole.

Nedopustivo je sudjelovati u aktivnostima koje se zasnivaju na mitu, korupciji, ucjenama i pritiscima i drugim nečasnim radnjama, za vlastitu korist ili korist trećih osoba, a na štetu Visoke škole.

Neprihvatljivo je nemoralno ili kriminalno ponašanje radnika.

Članak 30.

Nedopustivo je u nastavnom i ostalom profesionalnom radu u okviru Visoke škole promicati i zastupati stranačke interese ili ekstremne stavove kao što su politička, vjerska, rasna, spolna i drugi oblici netolerancije ili diskriminacije.

Članak 31.

Nedopustivo je svaka upotreba imena i ugleda Visoke škole u aktivnostima privatne svrhe, na način da se stiče dojam da Visoka škola stoji iza tih aktivnosti.

Članak 32.

Nedopustivo je traženje ili primanje materijalnih darova ili bilo kakvih drugih usluga kojima bi bio cilj osiguranje beneficija ili kakve druge koristi.

Neetičnim se smatra svaki oblik sukoba interesa koji može doći zbog obiteljskih, prijateljskih i antagonističkih odnosa.

Nedopustiv je svaki oblik nepotizma. Srodnici radnika u zajedničkim službama ne smiju biti u povlaštenu položaju prema drugim radnicima/osobama iste ili veće stručnosti.

Članak 33.

Osobito neetičnim ponašanjem smatra se javno iznošenje neprovjerenih i netočnih podataka o studentima, odnosno članovima akademske zajednice, te svojim kolegama, korištenje računarskih sustava i baza podataka bez dopuštenja, krivotvorenje rezultata ispita i ispitnih materijala, umnožavanje i preinačavanje bez dopuštenja, namjerno ometanje kolega u radu, namjerno uništavanje tuđeg rada, namjerno ometanje pristupa literaturi i drugim didaktičkim materijalima i informacijama, korištenje imovine Visoke škole i/ili nematerijalnih prava za stjecanje osobne koristi, te ostala slična ponašanja.

Članak 34.

Sudjelovanje stalno zaposlenih nastavnika Visoke škole, u nastavi i ostalim projektima drugih visokoškolskih institucija bez neposredne organizacije Visoke škole, u pravilu je poželjno radi promoviranja suradnje i ugleda Visoke škole i njenih nastavnika, te se neće ograničavati, osim u slučajevima kad bi takav rad mogao imati konkretne negativne posljedice za položaj Visoke škole ili ako bi negativno utjecao na termine, kvalitetu i obim nastave koju nastavnik treba izvoditi u Visokoj školi.

Članak 35.

Temeljem načela akademske slobode i akademske samouprave uz poštivanje postojećih pravila Visoke škole određenih statutom i drugim pravilnicima i odlukama, ničim nije ograničena mogućnost kritike i zahtjeva za promjenom nekih od tih pravila.

Članak 36.

Primjedbe, kritike i sankcije na račun članova akademske zajednice Visoke škole, treba rješavati isključivo u okviru institucije Visoke škole i njenih tijela, uvažavajući principe akademske samouprave i akademske slobode.

VI. Odnosi prema kolegama

Članak 37.

Nedopustiv je svaki oblik neposredne i posredne diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije. Poticanje na diskriminaciju, ako je počinjeno s namjerom, smatra se diskriminacijom.

Članak 38.

Zabranjuje se svaki oblik uznemiravanja i spolnog uznemiravanja u međusobnom odnosu radnika u stručnim službama, kao i u odnosu radnika u zajedničkim službama prema radnicima u nastavnom, znanstveno-nastavnom i suradničkom zvanju, te u odnosu prema studentima.

Uznemiravanje je svako neželjeno ponašanje uzrokovano nekim od osnova navedenih u čl. 8. koje ima za cilj ili stvarno predstavlja povredu dostojanstva osobe, a koje uzrokuje strah, neprijateljsko, ponižavajuće ili uvredljivo okruženje.

Spolno uznemiravanje je svako verbalno, neverbalno ili fizičko neželjeno ponašanje spolne naravi koje ima za cilj ili stvarno predstavlja povredu dostojanstva osobi, koje uzrokuje strah, neprijateljsko, ponižavajuće ili uvredljivo okruženje.

Članak 39.

Vodeći računa o zajedničkim akademskim vrijednostima, članovi akademskog osoblja njeguju kolegijalne odnose zasnovane na:

- Međusobnom uvažavanju, poštivanju i razumijevanju,
- Na kulturi argumentiranog dijaloga u javnim istupima ili znanstvenim i stručnim radovima,
- Na poštivanju starijih kolega,
- Na poštivanju osobnog i profesionalnog dostojanstva mlađih kolega.

Članak 40.

Svaki je nastavnik dužan osobno doprinosti ugodnom i povoljnom okružju za profesionalni akademski rad ostalih nastavnika.

Nedopustivo je omalovažavanje drugih kolega ili ometanje drugih u njihovom profesionalnom razvoju i karijeri.

Osvetoljubivost i arogancija u odnosu s kolegama je krajnje nepoželjna osobina.

Članak 41.

Od starijih kolega se očekuje da samoinicijativno ponude pomoć mlađim kolegama. Od mlađih kolega se očekuje da uvažavaju iskustvo, znanje i stupanj starijih kolega.

Članak 42.

Međusobno oslovljavanje nastavnika i stručnih suradnika može biti u nekim slučajevima nejasno pa i neugodno za pojedince, stoga se ovim kodeksom preporuča sljedeća shema oslovljavanja:

- Nastavnici u nastavnom ili znanstveno-nastavnom zvanju se međusobno sa «kolega/gica»
- Mlađi nastavnici starije nastavnike mogu oslovljavati sa «profesore/rice»

- Stručni suradnici se međusobno oslovljavaju sa «kolega/gica»
- Stručni suradnici oslovljavaju ostale nastavnike sa «profesore/rice»
- Nastavnici i stručni suradnici oslovljavaju studente sa «kolega/ice»
- Studenti oslovljavaju stručne suradnike i nastavnike sa «profesore/ice»

Ovo je samo načelna shema, nastavnici i suradnici koji su u bliskim kolegijalnim odnosima mogu se oslovljavati po imenu, što će sami samoinicijativno utvrditi.

VII. Etičko povjerenstvo

Članak 43.

Svaki radnik ili druga osoba koja je doživjela ili posvjedočila nekom od oblika diskriminacije, uznemiravanja, spolnog uznemiravanja ili drugog neprihvatljivog ponašanja propisanog ovim Etičkim kodeksom, ima pravo takvo ponašanje prijaviti.

Svaki radnik će dobiti javnu podršku Visoke škole ako se u bilo kojem slučaju zbog postupanja prema načelima ovog Etičkog kodeksa nađe u neprilici.

Članak 44.

O kršenju odredaba ovoga Etičkog kodeksa odlučuje Etičko povjerenstvo (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo) koje imenuje Stručno vijeće na vrijeme od dvije godine.

Povjerenstvo se sastoji od tri člana i njihovih zamjenika, od kojih jedan član i zamjenik mora biti iz reda nastavnika, 1 član i zamjenik iz reda zajedničkih službi, te jedan član i zamjenik iz reda studenata.

Predsjednika Povjerenstva imenuje Stručno vijeće iz reda nastavnika ili iz reda zajedničkih službi.

Dekan osigurava uvjete za rad Povjerenstva.

Povjerenstvo ima Poslovnik o svome radu, koji donosi većinom glasova članova Povjerenstva na prijedlog predsjednika.

Članak 45.

O pokretanju postupka odlučuje Povjerenstvo prema Poslovniku o radu, a na temelju vlastite inicijative ili na inicijativu nastavnika, drugih radnika, studenata ili drugih osoba koje smatraju da su prekršene odredbe ovoga Etičkog kodeksa.

Inicijativa treba biti u pisanom obliku, obrazložena i argumentirana, te potpisana od podnositelja.

Članak 46.

U slučaju povreda ovoga Etičkog kodeksa Povjerenstvo izdaje priopćenje i obavještava dekana.

Ako je povredom ovoga Etičkog kodeksa došlo do povrede zakona, drugog propisa ili općeg akta Visoke škole, dekan u roku od 15 dana od dostave priopćenja iz stavka 1. ovoga članka, o tome izvještava nadležno tijelo.

Članak 47.

Etičko povjerenstvo daje preporuke za rješenje moralnih dilema koje se javljaju u istraživanjima i u praktičnom radu s ljudima, štiteći u prvom redu dostojanstvo i interese ispitanih subjekata.

U slučaju složenijih konfliktnih situacija (falsifikata, plagijata, nepoštivanja demokratskih procedura, zanemarivanja stručnih kriterija i sl.) u provođenju istraživanja, Povjerenstvo je dužno zatražiti stručno mišljenje relevantnih stručnih društava, odnosno uglednijih pojedinaca koji se smatraju stručnjacima iz znanstvenog područja u čijem je kontekstu došlo do konflikta bilo koje vrste.

Etičko povjerenstvo uzima u obzir načela i preporuke o etičkim pitanjima koja se javljaju u istraživanjima te primjenjuje zakone, pravila, deklaracije, rezolucije i preporuke državnih i svjetskih stručnih udruženja.

Mišljenje doneseno prema načelima iz ovoga kodeksa djeluje svojim autoritetom i služi promicanju etičnoga ponašanja na Visokoj školi. Ono ne obvezuje druga tijela i nije upravni akt.

VII. Završne odredbe

Članak 48.

Danom stupanja na snagu ovog Etičkog kodeksa prestaje važiti Etički kodeks nastavnika Visoke škole za menadžment u turizmu i informatici u Virovitici (KLASA: 602-01/09-01/183, URBROJ: 2189-74-09-02 od 23. rujna 2009).

Članak 49.

Ovaj Etički kodeks bit će objavljen na Oglasnoj ploči Visoke škole i stupa na snagu danom donošenja.

KLASA: 602-04/12-01/115
URBROJ: 2189-74-12-02
U Virovitici, 18. lipnja 2012.

DEKANICA
prof. dr. sc. Vesna Bedeković

